

GUEROCO GUERO

(Jarraipena)

9 BURUA

Guerotico guerora gabiltzala, bere diteque becatuen neurria, ta osotu contua.

1 §

Diño Salomonec Jangoicoaz verba eguiten dabela Sap. 11. «Jauna »zure gobernua ta ordenamentua ain da andia, eta ain aurretic pres- »tatu, eldu, ta zabalduten da, ce munduco gauza guztiac contuan, »pisuan ta neurrian eguiten dozuz». «Pisua ta balanza dira Jaunaren »juicioac ezcutapenac ta sentenciac» Eccl. 11. Ezta guichituteric, ez gueiagotuteric: ezta lar gueieguiric, ez escas laburric: ezta jaquincic, ez ezneban usteric. Guztiac dacus, guztiac daquiz, ta guztiac berac bere escuz, bere vorondateaz batera, bear dan leguez zucendu ta disponduten dituz. Ain artez, zucen, banaca, era on, ciur ta men daqui Jangoicoac gauza guztien barria, ece gure buruco ulleac bere contactuac ta neurtuac dituz; ta ez jatzu bacho bere ac jaquin baga galduten, ascatuten, ez jausten. Baita baqui cembatera elduco dan Cerura, edo Infernura joan dirianean neurria. Eta berac bacarric daqui ta ez bestec. Dau guztien contua ta neurria, ta neurri ciur segurua. Alan diño, ta iracasten dau St.^o Tomas Elessaco Dotore ta argui arguitariac f. p. q. 2. art. 2.

Becatuac ta becatuzco obrac badoguz gueure gueureac, ta gueuc eguiñac: alacoz ece, diño Jangoicoac Oseas Profeta S. aren aotic cap. 13. «Israel, au da, christiñaua ceure galdute ceuc ceuganic dozu, ondu ta obetutea barriz niganic». Becatua ceurea da, parcaciñoa enea.

Baña orrez guztiaz baqui Jangoicoac gure becatu guztien barria, eta neurria: baqui cembat eguingo dogucen, ta cembateguiño ichadongo deuscun. Alan iracasten dau San Agustinec lib. vit. Chris-

tian. tom. 9. «Jaquin daigun gauza bat» diño «eta da, ichadoten dautsela bacochari Jangoicoaren pacienciac, bere becatuen neurria bete artean, contua cumpli arteraño; ta au cumpli bete ezquero, eztabela gueiago ichadoten, eztala icharomen ez parcaciñoric cer erdetsiric.» Baqui Jangoicoac cembatera elduco dan gure becatuen muga marra neurria ta contua; eta bai ce andiac, ta celangoac izango dirian bere. Eta ichiten deuscu neurri au betetan, cumpli ta osotuten. Erabaguiric dauco, onembeste guiño ichadongo deuscula. Permitti larga ta laquetuten dau eun edo berreun becatu eguin daguiguzan; edo guichiago edo gueiago, berac daqui cembat: muga ifiniric dauco; ta eztau gura andic achina edo aurrera igaro gaitecen Job S. aotic emoten dau onen adieranza bat esanic Job. 38 «Inguratu neban Ichasoac neure muguez ta mugarriz: ifini neutsan aterralla: ta esan neutsan, oneguiño, costaraiño etorrigo zara, ta ez aurrerago: emen gueldituco zara, emen ausi istanda, ta irardausico dozuz ceure ecachac, bitzac, bagac olatu arro andituac». Ichasoac aserre danean, aldi charra dabenean, goi-berac dituenean, dirudi ta esan lei ito, ondatu, ta irunsi gura dabela mundua. Orduan alaco moldez iraquiten dau, non baldin bridaric ta locarriric ezpaleu, Jaunaren aguintaritzaren bean ta azpian ezpalego, lur guztia eztalduce leuque. Baña Jeremias Profectac diñon leguez cap. 5 «Bauco Ichasoac bere marra, bere mugarri jaquina, cein dan costa, ta costaco area ta lurra. Emen austen da, emen gueldituten da, emen arro soberbiatsua bada bere, baquetu ta sosegaten da.»

Bada Ichasoari leguez ifini deutso Jangoicoac guizonari bere, beragan danez bere neurria; neurtu ta señalatu deutso noguiño izango dan bere eldutea, bere muga, marra ta neurria. Eta gura baleu bere, ecin ataric aurrera joan ta igaro liteque. Abiatu liteque, gura izan lei, baña alperric. Cerren guizonac libertade ta baimena, gura badau ondo edo deunguero eguiteco, euqui arren; eztat or ez andic, ezpada becatuac bere borondatez ta nai-guraz eguiten dituela; baña ez, gura dituzan becatu guztia eguin leiquezala; eta ez libertade ta gura izate ari, gura daben guztia iraunerazo al leiola. Cerren libertade onen aguintaria ta nagusia da Jangoicoa. Berac libertadi oni, ta onen iraupenari, guichien uste dabenean becatariac, indarric eguin бага, ichi eraguiten deutso, artu ta daroian vide gaistoari. Asco estu edo..... bere batez aurrerago. Eta alan icusico dozuz gende batzuc, neurria beteteaz contu guichi eguinic, becatuac becatuen ganean ardura бага eguiten dituela; eta ain cin cinez ta vorondatez, ece iruditzen jaque, ya an diriala, ta ara

eldutea ecerc ecin eragotzico ta atzeratuco leicela. Baña icusico dozuz alambere, nos eta gogo eguiazcoagoa atan ifin ta atara pres-tatu ta abiatuten dirianean, ordu berean, dala gaisotasunez, dala jausteaz, dala eriotzeac arturic, bere becatua eguiteco gogoaz, bide erdian gueldituten diriala. Alan jazoco jacon Faraon Erregueari: Israeleco Semeen contra, iños baño gogo andiagoaz joiala, esaten ebala «alcanzatu atzemon erdetsico dodaz, vengatuco nas, apurtuco dodaz, dirianac ezpataren ao zorroztic igaroco dodaz». Exod. 5. Bada ordu berean, onela verba eguiten ebanean, becatuen neurria bete jacan, contua osotu ta cumpli jacan, eta berun astuna balitz leguez, ichasoco ondarrera jausiric, azquendu cituan bere egunac, bere gogo ta asmo uts ero arrotuac.

2. §.

Ichasoco ontzi andiac pisu ta carga andia jasoten dau. Erdiguño beteagaitic, ichas ganean dabil. Iru laurenac bete arren, oraindo da, aguri da. Guztia bete dediñean ondatu ta itoten da, orduan estalduten da. Cerren ezta sobraric lar gueieguiric ganez eraguin ecin leionic, ezta bere neurria baño gueiago artu ta cabitu leienic. Bada berberau jazoten jatzu, zure becatuen cargaz astunduric, zuri bere. Eguiten dozuz oguei becatu mortal edo eriozcoac, ta oraindiño vizi zara, ichadoten deutsu Jangoicoac. Eguiten dituzuz berrogei, ta oraindiñocorren bere ichadoten deutsu. Eguiten dozuz irurogei, ta orrez guztiaz bere, paciencia dau, sufritzen zaitu. Eguiten dozuz larogei, ta orduan betetan da neurria, orduan neurri bete betean dago, orduan ganez eguiñic, ontzia ondarrera leguez, zu bere Infernuco zulora jausi ta ondatuten zara.

Baña eztot ez onetan esan gura, ichadoten dabela nola nai beti Jangoicoac, larogei becatu eguin artean: eztot esan gura, eztala orduguño neurria be eten, ta ez orduan bere betetan dala. Bada izanic asco ta lar becatu mortal bacar bat Infernura joateco, menturaz asco izango dira, becatu bacar bate gaitic an dagozanac, bera-gaz bacarric bete zalaco neurria. Lapur batzuc, lapurqueria asco eguin ezquero urcatuten dituz, ta barriz beste batzuc bertatic bat eguinic lotuten dituez. Auxe bada jazo, guertatzen jaque, becatu asco edo guichi gaz Infernura doazanai bere. Batzuei ichadoten deutse Jangoicoac lucero; ta beste batzuei, ez aimbeste. Eta cer-gaitic ez? Danic becatu mortal chiquiena bere eguiten, bildur izan gaitecen gaitic; bada beronegaz neurria bete diteque. Eta alan, diño danean, larogei becatuaz neurria betetzen dala, bardin esan

nei, lenengoaz, bigarrenaz, edo irugarrenaz bete leitequela. Bada nic bacarric bardinza onegaz adierazo gura dot, badala becatuetan neurri bat, ta aurrera ez igaroteco muga bat, marra bat, contu bat. Eta lenengo becatua eguitearena bere bai: baña guztiz bere, andic ara, urrengoa eguiteco, bildur izan bear gareala; cerren onegaz, lenengoaz eguin eztana, bete liteque neurria. Eta emetic atera guiñei, ta icasi gauza asco. Lenengoa, zu, ta ni eguiaz zordun gareala gueure Jangoicoari. Bada ameneco asco dagoz orain Infernuan, guc orainguiño eguin doguzan becatuac baño guichiago: ta guc gueureac oraiño, gue ago balira bere, Jaungoicoaz batean, erremedia guiñeiz. Bigarrena, icasi guiñei emetic, beti euqui bear dogula bildurra, ta atzerapena becatu eguiteco; cerren eztaquigu ceñaz zarratu (era, bagui, bete, neurtu) ta ichico dan contua, lenengo eguiten dogunaz, ala bigarrenaz. Eta guztien buruan icasi guiñei, ta atera onetaric, zoraqueria andia dala, guc gueure buruan daroaguna, ta esan oi doguna, becatuac ichiten, ta obra onac eguiten guero asico gareala. Bada gogoratu bear guenduque, badala becatuetan neurri bat, contu jaquin (ciur) bat, ta guc disponduten dogun guero atara eldu бага, a contua cumpli diteque, ta neurria bete.

3. §.

Diñoē Aristoteleseca ta oni darraioen filosofariac 2 ex. anim. Cap. 4 text. 41 «Bici dirian gauza guztiac dauquela euren neurria euren anditasunean, ta bai chiquitasunean bere». Guizona ecin dateque cigarra adiña chiquia; ez cigarra bere guizona dun beste andi. Eta bici dirian gauza guztiac daben leguez euren anditasun ta chiquitasunean euren puntua, gueldiera, para ta neurria, alan dauque euren iraupenean bere euren demporea. Dempora bateguiño iraun al leie, ta ez gueiago andic ara doaz jatsiaz, azquenduaz, ta euren indarrean argalduaz. Animalia, abere batzuc gueiago iraunten dabe besteac baño, ta arechac bere. Baña guztiac dauque euren dempora jaquin bat, ta neurri bat. Onela bada dauque becatuac, ta becatariac bere euren neurria ta contua combat guiño elduco dirian ta bai dempora bere nos artean iraun. Eta au demporau eldu ezquero, neurria bete ezquero, eztau Jangoicoac gueiago ichadoten. Alan adietan emoten dau Escritura santeac, esateaz: Esdræ 4. Cap. 4. «Zoaz ta itandu eguiozu seindun dan andreari, ea bederatzi ille beteac bete ezquero, euqui al leienez seiña sabelean? Eranzungo deutso, ezetz. Ez eta beraz Jangoicoac bere, becatuen neurria osotu, bete ezquero, ecin euqui lei bere justicia beragan danez, bere aserrea

aguertu baga. Eta diño Isaias Profeteac cap. 38 «ichadoten dau Jangoicoac, gugaz misericordia euquiteco»: adietan da, ichadoten dabela, baldin neurria bete ezpada, demporea cumplitu eldu ezpada. Alan esan, ta eguin bere eban Jangoicoac berac Noe-ren demporan, araco uriola, urjola, ugolde andiaz mundua ito ta ondatu ebanean: Genes. 6. «Bete da lurra gaistaqueriaz, gastotu dira guizacumeac, bete da maliciaz, ezta bada cer ichadon gueiago, ondatu ta galdu daiguzan lurraz batera» eta alan ondatu ta galdu cituzan dirianac. «Lurraz batera, ciñoan, bada lurra guelditu bazan bere, baña Glosac diñonez Glos. Lyr. cap. 6. Genes. «urjola agaz lurra bere meatua, ta argaldua guelditu zan». Gai onetara ezta deunguero eldu San Mateo Evangelariac ifinten daben bardintza bat cap. 13 ceñaz baieztuten da, becatuetan leguez, eguite onetan bere, neurria bete artean, osotu zoldu zoritu, ta eldu artean, ichadoten dabela Jangoicoac. Bardintza, irudintza au da era onetara. Guizon batec erein eban bere solcan gari garbi ederra. Baña guero nastuguille gaisto batzuc egotzi ta zabaldu eben ganetic aci lollo, ta bedar charra. Demporaz batean, asi cirian aci biac ona ta deunguea aguertzen. Aguertu cirianean, esan eutsen servitzariac Nagusiari «Jauna, zuc aci ona ta garbia erein cenduan ceure solo ta lurrean: baña dacusgu, onagaz batera erne, sortu, ta jaijo dala charra bere. Gura dozu bada, joan, atera ta batu daigun gaistoa? Ez, eranzuten deutse, eztot ori gura. Ichozue guichi bat, zagoce oraindiño: larga eguizuez aci biac ona ta charra azten, anditzen, elduten; ta orduan iguitatu, ebaguico dozuez guztiac. Eta onac ardura onaz ta contuz bilduric ta sortan baturic gordeco dozuez, ta gaistoac bere alcarturic surtara botaco dozuez. Ez eban gura Ugazabac, bere sasoiara, zoritasunera, mugara ta demporara eldu artean, iñoc ucutu leicen, ez eta elduric ta eguinic gueldi citecen.

Alan eguiten dau bada gure Jangoicoac bere, onacaz, ta gais-toacaz. Ichadoten deutse guztia zorritu artean, muga, ta neurriara eldu artean. Eta guero orduan, onac bere gloriara jasoten ditu, ta gaistoac seculaco penetara botaten ditu. Frutuac ichiten dozuz onduten, umotuten, ta bere sasoiara elduten: alan ichiten ditu bada Jangoicoac bere onac ontasunean, ta gaistoac gaistotasunean elduten, ta neurria betetan.

4. §.

Gure Jangoicoac icusiric, jarraioela [emon ciriala] gaistata-queriari gendeac, esan eban biotz-min andi bateaz: «cerren berac gura ez ebana munduco becatuac erazo eraguiten eutsen». Neuc

eguin neban guizona neuc deseguin [ecindu baguetu galdu]co dot; quenduco dot lurraren genetic Genes. 6. Onetaraco deitu eutsan Noe cerichan guizon bati, cein beste zazpi persona bere echetarra caz idoro zan on ta justua; ta ari esan eutsan: «Bete da mundua becatuz, maliciaz, ganez eguin dau gaistaqueriaz; eta alan erabagui dot, guztia urjola bategaz ito ta ondatutea. Baño emon gura deutset asti, epe, dempora, ta bitarte viciteco, ta penitencia eguiteco eun ta ogeui urte. Bitarte onetan zuc» dirautso Noeri «besteai adierazoteco, ceure echecoac salvatceco, ta animalia, abere, ta vicicor guztien vicitzea guelditu dedin, eguingo dozu ontzi bat, caxa, cucha, barcu andi bat, esan dirian gauza guztiac artu ta gorde al leiquezan bat. Eta alan eguin bere eban. Eta an sartu cirianac viciric salvatu ta igues eben, ta ez beneric».

Orain emen gogoratu bear da gauza bat, ontzia eguin eraguitearen ganean. Esan eban Jangoicoac, ichadongo ebala eun ta ogeui urte. Baña baldin contua ondo ateretan badogu, idoroco dogu, ez ebala eun urte baño ichadon. Bada agui da ece, ontzia eguiteco mandatua, aguindua equi ebanean Noec, bost eun urte cituan, ta guero seireunera eldu zanean, etorri zan uridea. Cer esan gura dau onec? Opa, esquiñi, promestu ichadongo ebala eun eta ogeui urte, ta ez ichadon eun baño? Non dira ganecoac? Ce escastasun, ce laburtasun, ce urritasun da au? Cer gaitic eztau bere promesa osoro cumplitu, betetan? Eranzuten dau San Juan Chrisostomoc hom. 25. in Genes. 7. tom 1 «Eguia da promestu, esquiñi, aguindu cituzan urteac bete бага, biraldu ebala Jangoicoac uriolea. Eta au izan zan misericordia santearen señaleari andi bat. Bada icusiric, gueroago becatu gueiago eguiten ebela, ta aurrerantzean bere alan jarraituco eutsela; ta ichadoteaz, dempora gueiago emoteaz, on baño, calte gueiago etorrico jaqueela; becatuen zauriac gordinago, saminduagoco ciriala; loiago eguiten cirielaric; erruquituric Jangoicoa pena guichiago letorquien amorearic gaitic, guichitu eutsen demporea ta laburtu ogeui urtez, emon eutsen epea, promesa, ta verbea.» Alan eranzuten dau San Juan Chrisostomo berac. Eta errazoi ona da au. Baña ez nic darraiodan gaucea adietan emoteco. Onetaraco idoroten da beste bat San Geronimo gan ta ene ustez ez deunguea Vid. Jeronim. de quest. hebraic. super hunc loc. Eta da errazoi. Esqueñi eutsen, ichadongo eutsela eun ta ogeui urtean, baño ez eban ecin baño ichadon: cerren eun ta ogeui urtean eguin bear cituezan becatuac, edo eguin bear etzitueneac, eunean eguin cituezan, eun urtean neurria bete eben. Eta celan neurria bete ezquero, ez cegoan

cer gueiago ichadon; alan, celan eurac tematu porfiatu cirian becatu eguitera, ta neurria betetera, erabagui eban Jangoicoac, bere, eurai vicitzea laburtutea, ta ogei urtean demporea urritu, ta guichitutea.

Onetarie atera guiñei, bear guenduquela, vicitzea gaitic baño ezpada bere, bacatu eguitetic atzeratu, ta onen neurria betetzetic gorde, jagon, igues eguin. Alan cirautzen Jeremias Profeteac Juduegi: «ceuroen buruen arerioac, Jangoicoa gaitic eguin gura ezpadozu bere ¿cegaitic ceuroen on probechua gaitic, ta gueiago vicitzea gaitic bada bere etzara becatuetatic gordeten?» Eztaquize, becatu eguiteaz, ta onecaz neurria betetuaz, vicitzea laburtuten dozuela? Eta onelan, ilgo cintequezan baño, lenago ilgo zareala? Cerren contua, neurria cumplitu ta bete ezquero, eztago gueiago vicitzaric?

Esqueñi, opatu, ta aguindu eutsan gure Jangoicoac Abrami ta bere ondocoai, emongo eutsela Judeaco Erreinu ta erri ona. Baña ez eutsen esqueñi ta bertati emon. Eta cergatic ez? Eranzuten dau Jangoicoac berac Genes. 15 «Ezteutset berpetatic emoten, oraindo bete ta cumplitu etzirialaco Amorreo Erri atacoen becatuac.» Oneec neurria bete daguienean, ta contua osotu daienean, orduan quenduco deutset aei, ta emon Abran ta aren ondorengoai.

Ez eban irudiz, ta ustez alan eguin Sodoma, ta Gomorra erri becataria caz. Oneec esan ta bertatic, gueiago ichadon бага, Cerutic su ta gura biralduric erre ta auts biurtu cituan. Cergaitic ce orduraco neurria oso betetu eben. Eta onen ganean diño San Agustinec de Vit. Christian. tom. 9. «Egemplu onegaz adierazoten jacu, ta eracutsi arguiro, bacochari bere becatuac bete dituenean, betetan jacazala bere egunac bere: ordura artean ichadoten jacala, ta ez gueiago.»

Eta baldin oraindiño esan doguzan gauza guztioac eguiac badira; celambere dirian eguiac; baldin Jangoicoac erabaguiric badauco ichadotea, neurria bete, artean, ta ez gueiago; cer uste ete dozu zuc, orain guiño buruan uile dozun baño becatu gueiago eguin dozun orrec? Cer daquizu urren eguiten dozun becatuan, zuc ceure neurria beteco dozunez? Contua cumplituco dozunez? Cer daquizu, lenengo egingo dozun becatuaren beguira dagoanez Jangoicoa, zure egunac acabetaco, ta mundutic ateretaco? Ondo gogoratuteco, ta beti buruan euquiteco da gai au, gogarte puntuau. Baña zuc, puntu ta lan onegaz, ta beste onelacoaz bere, contu guichi eguinic, ceure guero zorigais-tocora laster zoaz; ta betibere guero onduco zareala, ta ceure neurria eztala oraiño beteco esan oi dozu.

Baña cer izango da, zure guero ori, etorquizun ori eldu бага,

zure becatuen neurria bere neurri betera eldu badedi? ta zure vici-
tzea bere acaba badedi?

Gogoraciño au berau, beste baga, asco izan bear leuque, ez gueiago
guerotic guerora ibilteco; eta bai beintzat becatu bat eguitera zoa-
zanean, a eguitetic igues eguiteco, gorde ta atzeratuteco. Bada
gogoratu bear cenduque, eguitera zoazan becatu ori, dala menturaz
zure azqueneco becatua, ta beragaz zuc ceure neurria betetan dozula,
bada ez zagoz seguru.

Lar bere asco dira oraindiñoocoan eguin dozuzan becatuac, ta
orregaitic bere, ichiten zaitu Jangoicoac, ichadoten deutsu oraiño.
Beraz [uste izan] ichadon ciñei, eztozula orainguiño neurria bete.
Baña bete ciñei urrengo eguiten dozunaz; bada alan a eguitetic
gorde bear zara. Eta alan igaroac igaroac diriala, eguiñac alic ondoen
erremediatu daguiguzan, ta aurrerancean gueiago eguitetic albai-
tanez al daigun guztian gorde gaitezan. Beti bere puntu au, neurria
beteteco pelligru au, gogoan darabilgula: Eta bici gareala, ez becatuz
ta gaistaqueriaz, ezpada ontasunez ta eguiquera onez neurria beteric,
azquenean Ceruco gloria, gozotasuna, ta betico atseguintasuna
erdetsi al daigun leguez.

10. BURUA

*Asco balio dau Jangoicoaren misericordiac: eta celan bear dan beragan
ichadon fidatu.*

1. §.

Santo Tomasec diño v. p. q. 129, art. 6. «Fidancia edo confiancea
da esperanza sendoa, indartsua, ta ustez ondo irmetua, ta segurutua». Dozunean
adisquide bat aberatsa, altsua, ta ceure eguiteco guztietan leiala, fededuna,
mena, ta cin fin probatua: alacoaren verba ta esate bat dirutzat artzen dozu:
bere esquentza ta opa aguin-dute bat, emotetzat leguez dozu: aren promesetan,
quiñuetan, ta adierancetan bere, sinismen ta confianza andia dozu. Bada orrela,
errazoiiaz euquico dogu guc bere fidancia [icharomen] andia, ta esperanza
beroa gueure Jangoicoagan, ta bere misericordian. Cerren agan idoroco doguz,
fidatu ta ichadoteco, arquitu al ditequezan segurantzatic andienac, ta eguiazcoenac.

Lenengo, bera da gure adisquidea, ta ain adisquide, ce Cerutic lurrera
jatsiric, izanic gu bere arerioac, beragaz adisquidetuteco,

bere vicitzea bere vorondatez emon eban, dirauscun leguez. San Pabloc hom. 5.

Baita bere da aberatsa, ondasunduna, al, poderio, ta escubide andicoa. Bada Cerua ta lurra, Ceruco ta Cerupe guztico gauzac bereac, berac eguiñac, ta bere escuco ditu diñoanez Daviden aotic psal. 23. «Eguin bitez, esateaz, eguin cituan; ta baguetu, ecindu, ezereztu bitez esateaz, ecerbereztuco litequez psal. 32.» Ezta ibilteric, ez mugutzeric, ez irauteric, ez [artu emoteric] esan eguiteric, aren vorondate, nai-gura izatea baga. Actos 7.

Bada fintasunaz, bere verban leiala, ta jabe izateaz, ezta cer sanic. Eccl. diño «Beguiratu eguizue munduco generaciño guztietara, ta idoroco dozue, eztala iños iñor galdu, Jaunagan ichadon dabenic; ta ez bere premiñan, bear dan videan, bera beartu dabenic, bere bear dabena baga, guelditu». Agaitic diño Davidec psal. 54: «gura badozu zugaz ondo joan dedin, ta ondo urten ta jazo dedin, ifini eguizu ceure esperanza, icharomena, biotza, gogoa, ta ardura guztia Jangoicoagan; bere ganera bota ta egotzi eguizu». Cerren munduaren erechian, irudiz, ta ustez erremedioric sendagairic ez dabene eguitecoai bere, berac arquitu, idoro, ta emongo deutse buru. Dirudi, au adierazotera emotea gaitic, ascotan larga ta ichiten gaituela gueure Jangoicoac esturetan jartera, eguitecotan sartutera, ta Cerutic baño erremedioric ecin euqui guiñeien estura larritasunetara etortea: lurraz, ta lureco socorru, jabe, ta, bitartetasun ta laguntasun guztiaz esperanza bagueturic, etsituric, estuturic, larrituric, Cerura ta Ceruco laguntasunaz balia gaitecen amorea gaitic. Alan diño San Juan Chrisostomoc hom. tom. II. Eguitecoac eguin bear dirianean, galdu agueinean dabiltzanean, orduan euqui eguizu zuc iños baño esperanza gueiago: bada orduan eracutsi ta aguertuco dau Jangoicoac bere al, escubide, ta poderio andia: ez eguitecoaren asieran, baña bai estuera ta premiñaric andianean; ta iñondic erremedioric, iguesbideric eztala, dirudianean.» Bada orduan da Jangoicoaren laguntzaren, bitartetasunaren demporea, zoria. Beraz orduan bear dozu zuc Jangoicoagan, ta misericordia, ontasun, ta prestutasunean ichadon, fidatu, esperanzatu.

Eta alan eguiten dozun demporan, eztau ez Jangoicoac uts eguiten. Lenago bai, bere ontasuna, leialtasuna, misericordia, escubidea, altasuna, ta prestutasuna eracustea gaitic, orduan lasterrago, prestago, arinago eguiten dau: orduan elduten jatzu: orduan zuri uste bere etzenduan videtic biralduten deutse erremedioa. Jaquin daguizun, beste erremedio guztiac acabatu azquendu dirianean,

bereac asiten diriala. Jaquin daguizun, beste guztiac ecin ecer egu-
nic, ichi zaituezanean, ac al dabela ta orduan favoretuten zaituala.

Alan favoretu ta ontartu eban Jonas Profetea iru egun ta gaubez
ichasoan baleac sabelean viciric erabilli ebanean. Alan faboretu
zaindu jagon ta gorde cituan Israeleco semeac, ichas-bazterrean,
Erregue Faraonec alde guztietaric ingurutuac, ta ecin igues eguin
euqueen leguez, ustez artuac ta lotuac cituenean.

Alan favoretu eban Susana legue zarreco andra garbi, on, prestua
bere senarrez campora beste bategaz izan ebala, guzurrez ta falsiaz
salaturic, arrica iltera eroiela. Azquenez, alan gorde eban Daniel
Profetea leoi amurratuen artetic, ac, ta atzamarretatic, osoric,
viciric, gachic areambere бага аtera ebanean.

Noc esan euquean, guizon batec iru egun ta gau balaren sabelean
ibilli ezquero, viciric leorrera urtengo ebala? Noc sinistu euquean
Israeleco Semeac, ichaso batzerrean, ain estura andian egonic,
Faraonen escu gogorretatic igues eguingo ebela? Eta Faraon perse-
guille bera bere equertsitu guztiaz an bertan guelditu, itota ondatuco
zala? Noc uste euquean, Susana gaistotzat condenaturic, ilteco Pla-
zara atera ezquero, aimbeste onra ta alabanzaz echera biurtuco
zala; eta bere acusatzalle [salatzalle] [Aguarezar] malsinac bere lecuan
bere ordez condenatuac eriotzara izango ciriala? Eta nori gogora
etorri lequiquion, Daniel santua leoi goseaquillac euren erdian ta
aguindura atzamar artean equiric, gachic eguin бага, apurtu бага
ta irunsi бага ichico ebela? Oneec dira Jangoicoaren mirariac,
berac bacarric ta ez bestec eguin leicenac. Eta eguin cituan oneen
favore, euroc estuera andi andian cirianean, euren esperanza guztia,
confianza andi bategaz Jangoicoagan ifini ta josi ebelaco. Alan
ifini ez ebelaco, Israelgo seme Egitoco erbestestetic deserritic urten
ebenetatic, etzirian Josue ta Calef baño esqueñi jaquen errian sartu.
Cerren guztien artean, oneec bioc bai, baña ez eban bestec, Jangoi-
coaren promesetan ta esanetan bear zan esperanza, icharomena,
sinismena, ta confianzea equi.

2. §.

Abiatu zan egun baten San Pedro ichaso ganean Jesu Christo
bere Maisua gana joaten. Eta abiatu ta asi zan bertati oñez, ontzi
baga, leorrean baliz leguez, ur ganean ibilten, segurutasun ta espe-
ranza bategaz, joanic bere Jaun ta Jabeagana, bere lagunzaz batera,
ichasoac jasoco ebala, etzala itoco, ta ez ondatuco. Eta ez zan onetan
engañatu. Bada sinisteac ta esperanceac iraun eutsan bitartean,

jaso eban ichasoac, etzan ondatu, leorrean adiña seguru, irme, ta gogor ifinten cituan uren gañean onac. Baña axe bat jaguiric, each bat ereguiric, ichasoa anditzen, ta aserratuten así zanean, así zan San Pedro bere, izututen, icaratuten, bildurtzen, dudatzen, esperanza ta confiancea galduten. Eta celan joian esperanza sinistea galduaz, alan joian ichaso barrura bere sartuaz, estalduaz, ta ondatuaz: alacoz ece, azquenean guztiz onda etzedin, Jesusec escua goian gañean euquiteco, emon bear izan eutsan, cirautsala Math. 14. «Ha fede guichicoa, cergaitic dudatu dozu?» Cergaitic etzara lenengo gogoan, ta sinistean irme egon? Sinistea euqui eban bitartean, ondo joan jacan, orduan jasoten eban ichasoac. Baña otz epeldu zanean bere sinistea, fidanciac uts eguin eutsenean, uts eguin eutsan ichasoari bere, jasoteco, ta bere gañean euquiteco indarra, ta poderea. Agaitic diño David Erregueac psal. «Jaunagan ichadoten dabenac Siongo basoa ta mendia leguez izango dira: a aimbeste irme, sendo, seguru, ta indartsu.»

Bada orrela, asco valio dau esperanza eguiazco batec, indar andia dau ichadote on batec, ain andia ece, dirudi, asco izango dala esperanza santu au berau, bacocharen eguiteco etan, ta batezbere bere azqueneco orduan, izan arren becatariric gaistoena, salvaciñoco videan ifinteco. Ez orrelacoric. Dirudi baña ezta alan: ezta esperancea bera asco izango. Eguia da asco balio dabela, indar andia dauquela Jangoicoagan ichadoteac: baña adietan dala eguite onacaz batean ta bere neurrian, lar, gueieguia бага. Cerren lar gueiegui guztiac dira gaisto, urrengo Buruan esango dan leguez.

(Jarraituko da)